

«spiess, lanze»; szkr. *çūla-*, örmény *sur* «säbel»; kurd *šur* id. Megjegyzendő, hogy eredetibb *r*-nek *l*-vé való változtatása az osszétnek kedvelt hangsajátsága (l. Hübschmann 107. 1.). Nyilván ide való a vogul *sirej*, *siri* «kard» szó is; l. Ethn. V, 16.

56. Zürj. *irgön*, votj. *irgon* «réz» stb. összevetve az osszét *ärkhui* «réz» szóval; l. azonban Ethn. V, 8.

Tanulmánya befejezésében Stakelberg foglalkozik azzal a kérdéssel is, hogy az iránság melyik ágának tulajdonítható az a befolyás, mely e részről a finn-ugor nyelvekben mutatkozik. Nem találja eléggé igazoltnak Anderson felfogását, ki az idevágó adatok többjében a finn-ugor és indogermán nyelvcsaládok rokonságból eredő ősi közösségeit keresi. Feltűnő az egyezések jó számában a különös *osszét* vonás, mi tekintettel a mai osszétben ki nem mutatható, vagy eltérő alakban kimutatható egyező iráni és finn-ugor elemekre, arra a fölvetelre mindenesetre jogosít, hogy az iránság kérdéses ágához tartozott az osszét is. Ezek az iránok Müllenhof kutatásai szerint a nyugati szkythák területén, a Fekete-tengertől éjszakra eső vidékeken laktak, a honnan viasszaszorított maradványuknak éppen a kaukázusi osszéték (maguk nyelvén *osz*-ok, a régi *jász*-ok) mai képviselői. Egybehangzó evvel a ténynyel Rittich, Weske és mások vizsgálódásainak azon eredménye, hogy a permi népek terjedési határa valamikor sokkal délebbre nyúlt, mint jelenleg, a mely délibb vidékekről őket a népvándorlás kapcsán benyomult török népek (baskirok, mecserek, bolgárok stb.) tolták éjszakfelé. A mai Közép-Oroszországban a Don és Volga mellékein lehetett e népfajok érintkező vonala.

MUNKÁCSI BERNÁT.

Zsarol. Ez az ige nincs meg a NySz-ban; valószínű, hogy a TSz.²-ben sem lesz meg (Szinyei professzor úr értesítése). Azt talán fölösleges vitatnunk, hogy a *sarló* (< csuv. *šurlé* Ethn. 4: 276; *sorla* Vámb. Prim. Cult. 44; Hunf. Ethn. 264; zürj. *çarla*, votj. *šurlo* | f. *sirppi* < ószl. *сърпъ* Archiv für slav. Phil. 16: 279) szavunkkal a *zsarol*-nak semmi köze. — A *zsarol* (,pénzt kicsikar') osztr.-bajor jövevény, s megfelelője a *scharren*, *scharen*, *schaben*, *kratzen* (Schmeller II: 448), a mely változata a ném. *scheren*-nek.

MELICH JÁNOS.